

Sygn. akt I UK 433/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania R. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 marca 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 marca 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 marca 2013 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację ubezpieczonego R. P. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 17 lipca 2012 r., VI U [...], oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. odmawiającej ustalenia prawa do emerytury.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego ubezpieczony wniósł skargę kasacyjną, w której wniosek o przyjęcie do rozpoznania uzasadnił w pierwszej kolejności powołaniem się na naruszenie przepisów procesowych, które doprowadziło do nieważności postępowania. Zdaniem skarżącego, nieważność postępowania jest wynikiem pozbawienia go możliwości obrony jego praw, bowiem Sąd Apelacyjny prowadził postępowanie, mimo że ubezpieczony wniósł o odroczenie rozprawy z uwagi na chorobę, która uniemożliwiała mu samodzielne poruszanie się, a tym

samym wykluczała jego osobiste stawiennictwo na rozprawie. Ponadto - zdaniem skarżącego - w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne "polegające na konieczności ustalenia kryteriów czy wymagane przez § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że należy zaliczać do niego również prace przygotowawcze, poprzedzające prace w szczególnych warunkach jak również inne prace ściśle i nierozdzielnie z nimi związane a stanowiące pewien ciąg technologiczny umożliwiający osiągnięcie efektu finalnego". Według skarżącego, dla oceny, czy pracownik pracował w warunkach szczególnych nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Z tej przyczyny w sprawie należało szczegółowo zbadać wszelkie okoliczności związane z zatrudnieniem ubezpieczonego. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego oraz przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie obydwu wymienionych wyroków i orzeczenie co do istoty sprawy "poprzez zaliczenie do okresów zatrudnienia w warunkach szczególnych okresów pracy: 11 stycznia 1973 r. do 13 grudnia 1974 r., od 8 lipca 1972 r. do 8 stycznia 1973 r., od 2 sierpnia 1994 r. do 28 lutego 1995 r., od 8 sierpnia 1995 do 31 października 1995 r. oraz od 1 lipca 1997 r. do 31 grudnia 1998 r.", a także o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wbrew temu co twierdzi skarżący, postępowanie odwoławcze w rozpoznawanej sprawie, nie jest dotknięte nieważnością w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. Z akt sprawy wynika, że

ubezpieczony został zawiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na dzień 20 marca 2013 r. o godz. 14.10, na której jego stawiennictwo nie było obowiązkowe. W rozmowie telefonicznej z pracownicą sekretariatu oznajmił, że przesłał faksem do Sądu Apelacyjnego kopie dokumentów potwierdzających jego schorzenie (złamanie kości udowej) i że nie wnosi o odroczenie rozprawy z tego tytułu (zapisek urzędowy z dnia 19 marca 2013 r., k. 44 akt). Tych faktów skarżący nie zanegował. Na rozprawie apelacyjnej - co wynika z treści protokołu (k. 52) - został odczytany zapisek urzędowy sporządzony w dniu 19 marca 2013 r. oraz odczytano załączniki, jakie ubezpieczony przesłał do Sądu za pośrednictwem faksu. Wobec tego przeprowadzenie przez Sąd drugiej instancji rozprawy odwoławczej (na którą żadna ze stron - pomimo prawidłowego zawiadomienia - nie stawiała się), miało oparcie w przepisach prawa procesowego. Ubezpieczony nie wnosił o odroczenie rozprawy, a odbywa się ona bez względu na niestawiennictwo jednej lub obu stron (art. 376 k.p.c.), zatem Sąd Apelacyjny nie pozbawił skarżącego możliwości obrony jego praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c.

Co do przedstawionego w skardze problemu prawnego związanego z wykładnią przepisów o wieku emerytalnym pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, to został on skonstruowany w odniesieniu do stanu faktycznego, odmiennego niż stanowiący podstawę zaskarżonego wyroku. W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego zaś przyjęto, że nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego (potrzeby wykładni przepisów) uzasadniającego przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania problem prawny, którego wyjaśnienie nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243). Skoro skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku, to argumenty przemawiające za potrzebą jej rozpoznania nie mogą być oderwane od podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia objętego skargą (muszą również być adekwatne do podstaw kasacyjnych skargi). Sąd Najwyższy (poza uwzględnieniem z urzędu nieważności postępowania apelacyjnego) rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną wyłącznie w granicach zaskarżenia oraz w granicach jej podstaw, będąc przy tym związany

ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.). Z ustaleń faktycznych miarodajnych dla przeprowadzenia oceny zaskarżonego orzeczenia wynika, że ubezpieczony w spornym okresie (od lipca 1972 r. do stycznia 1975 r.) był formalnie zatrudniony na stanowisku elektryka, ale w rzeczywistości wykonywał prace ogólnobudowlane, co wyklucza uznanie pracy świadczonej przez niego w ten sposób, za pracę w warunkach szczególnych uprawniającą do skorzystania z przywilejów emerytalnych. W tej sytuacji, ubezpieczony bezpodstawnie skonstruował zagadnienie prawne uzasadniające potrzebę rozpoznania jego skargi, w oparciu o założenie, że wykonywał "prace przygotowawcze poprzedzające pracę w szczególnych warunkach" oraz "inne prace ściśle i nierozdzielnie z nimi związane a stanowiące pewien ciąg technologiczny umożliwiający osiągnięcie efektu finalnego". Skarżący, formułując w taki sposób zagadnienie prawne, w istocie dąży do zakwestionowania stanu faktycznego, który był podstawą wyroku Sądu Apelacyjnego. Taka argumentacja - z powołanych względów natury procesowej - nie może jednak w postępowaniu kasacyjnym odnieść skutku w postaci przyjęcia skargi do rozpoznania.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej ubezpieczonego.

[aw]